

Å arbeide mot mobbing og trakassering i NINA

UH-seminar 2. juni 2025
Norunn S. Myklebust,
adm. direktør

Dette er forskningsinstituttet NINA

Stiftelse

Anvendt forskning
innen natur &
samfunn

360 ansatte,
tverrfaglig
kompetanse

> 80 % av forskerne
har PhD

> 600 Mkr omsetning

Grunnbevilging (KLD)
~ 10 %

Ledelse, kultur, medarbeiderskap, rutiner

Mobbing og trakassering fra omverdenen

Amerikanske forskarar til NRK: Slik går Trump til angrep på vitskapen

Den akademiske fridomen i USA er ikkje like fri lenger. To professorar ved Brown og Berkeley fortel om omveltinga dei har sett.

ELITEUNIVERSITET I BRESJEN: Harvard-universitetet har gått til søksmål mot Donald Trump, etter at han truga med å kutte fleire millionar dollar i offentlig støtte til forskingsstipend.

FOTO: NICHOLAS PFOSI / REUTERS / NTB

[Oda Eggesbø Ottesen](#)
Journalist

[Torkild Jemterud](#)
Journalist

Publisert 27. apr. kl. 22:33
Oppdatert 30. apr. kl. 10:13

Saka oppsummert

- Akademisk fridom i USA er under press grunna endringar i forskingspolitikken til Trump-administrasjonen.
- Studentanes og akademikaranes internasjonale hielbefond

Mange av NINAs fagområder har interessekonflikter

Vær bevisst når du opptrer i media

NINA skal være synlig og nyskapende i sin kunnskapsformidling

- Vi er gode formidlere av helhetlig og tverrfaglig kunnskap om natur og samfunn
- Vi er aktive og synlige i samfunnsdebatten på NINAs områder
- Vi tar i bruk nyskapende verktøy og kommunikasjonsformer

Vær bevisst på:

- At du nøye vurderer forholdet mellom rollen din som forsker og samfunnsengasjert innbygger
- At du er ærlig med hensyn til vitenskap og fakta
- At du respekterer andres resultater, roller og meninger
- At populær formidling og skriftlige meningsyttringer er lest og kommentert av erfarne kolleger eller ledelsen
- Egen rolle hvis du gir kommentarer eller anbefalinger knyttet til politiske prosesser eller verdibaserte spørsmål
- At du hele tiden representerer NINA

Sjekk innholdet i kontraktene:

- Rettigheter til produktet og resultatene, samt hvordan dette skal offentliggjøres, skal være nedfelt i kontrakten
- Avklar forventninger med oppdragsgiver ved oppstart av prosjektet, det er avgjørende for god og koordinert ekstern kommunikasjon
- Informer media om hvem som er oppdragsgiver
- Oppdragsgiver skal alltid informeres om kontakt med media

Gode råd:

- Presentasjon av fakta er ok
- Presentasjon av analyser og vurderinger er ok
- Skriv enkelt og lettfattelig
- Om media ringer, be om tid, og svar når du er klar
- Be alltid om å få lese det du blir sitert på
- Vær tilgjengelig for oppfølging
- Dersom du er i tvil; søk råd hos egen leder eller NINA kommunikasjon!

Informér alltid egen leder eller NINA kommunikasjon om planlagte kronikker og opptredener i media.

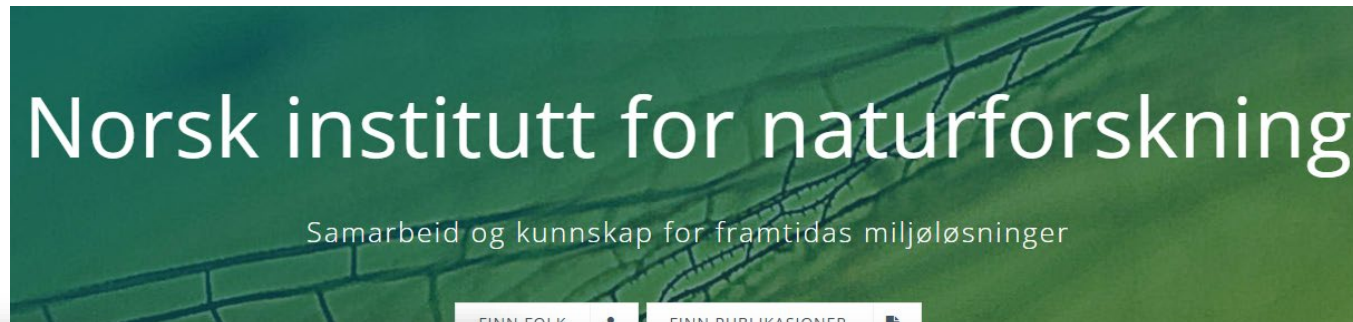

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

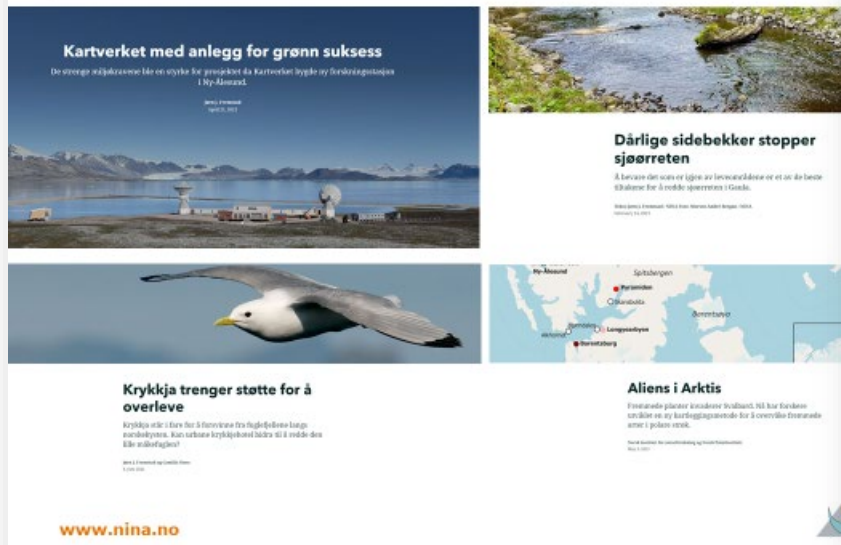
- Kvalitet og integritet i forskningen
- Kultur for forskningsformidling, og forskeren må like å formidle
- Forskeren må få opplæring og trening
- Forskeren må ha god rolleforståelse og innsikt i konfliktene og landskapet av interessenter
- Interne beredskapsrutiner med støttende ledelse
- Støttende kollegaer

Kultur for forskningsformidling i NINA

Bildefortellinger i Storymaps

Ferskvannsbloggen
Biologer i NINA med innsjøer, elver og bekker som arbeidsplass - en spennende verden som kanskje fremstår litt ukjent for de fleste?

Plantepressa
NINA-botanikerne blogger om smått og stort fra forskningsverdagen i botanikkens verden

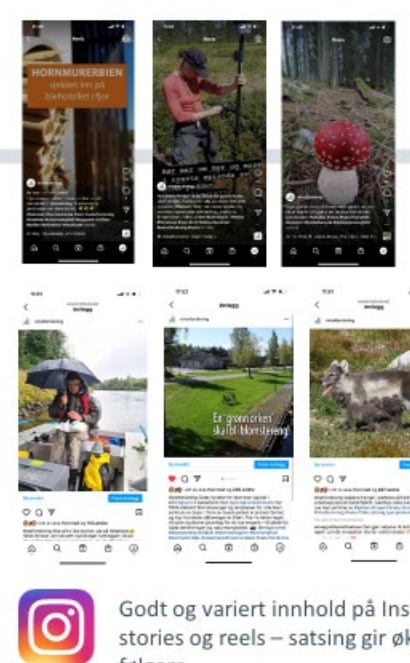
Salamanderbloggen
NINA-forsker Børre K. Dervo tar deg med inn i salamanderens verden og i sin forskerverden

Rovdyrbloggen
Forskere fra NINA og NMBU presenterer små og store nyheter om forskning på store og mellomstore rovdyr i Norge

Naturligvis
En podkast om natur, miljø og forskning

Godt og variert innhold på Ins stories og reels – satsing gir øk følgere

Konkrete eksempler som har krevd beredskap

Forskning på beitedyr og rovvilt

What's killing the reindeer?

Conservationists and herders in Norway differ about whether to blame predators or overpopulation

By Eli Kintisch, in Nordlapp, Norway

An ecologist's study of reindeer has touched off a firestorm in this land of ice, tundra, and Sami herders, who tend vast numbers of the semi-domesticated animals. Each year, the herders file compensation claims for tens of thousands of reindeer deaths that they blame on carnivores, primarily lynx and wolverines. Ecologist Torkild Tveraa, however, pins the blame on overpopulation: The land simply cannot support the herds, which number roughly 180,000 here in Finnmark, Norway's most northern region. Tveraa, who is with the Norwegian Institute for Nature Research in Tromsø, first presented his case in a government-funded report last year, and he added new analysis in a study published in the October issue of the *Journal of Applied Ecology*. The govern-

ment's response was to commission a study of the impact of predators on reindeer. Tveraa has a very solid basis for these findings—a very large data set collected over a very long time series," says Terje Røe, head of wildlife management in the Norwegian government's environment division in Trondheim. In the global canon of human-carnivore conflict research, Tveraa's "robust" study, says Matt Hayward, an ecologist at Bangor University in the United Kingdom, "goes against the grain of papers saying, 'It's the predators' fault.' " Other experts agree that the findings are plausible. "It's sort of official: We have too many reindeer," says Emil Halvorsrud, a wildlife official in Laksevåg. Large herds are becoming less sustain-

Downloaded from www.sciencemag.org on November 6, 2014

Villaksforskning

Beredskap avgjørende viktig

12

Nyheter

Onsdag 16. mars 2016 | Dagens Næringsliv

” Dette må ta slutt

Villaksforskere truer med rettslige skritt for å stanse det de mener er sjikane og påstander om korrupsjon fra deler av oppdrettsnæringen.

HAVBRUK

Harald Berglihn
Kristiansand

-Nå er det nok. Jeg orker ikke mer. Og jeg er ikke alene, sier Torbjørn Forseth.

Villaksforskeren ved Norsk institutt for naturforskning (NINA) og lederen for Vitenskapelig råd for lakseforvaltning har sett seg lei på det han mener er stadige personangrep fra deler av oppdrettsnæringen.

Dødsskam

Ifølge materiale DN har fått tilgang til, er det i hovedsak fagsjef Frode Reppe i oppdrettsorganisasjonen NSL som går igjen. Det startet for alvor for fire år siden – før Reppe ble ansatt i NSL. Da var han leder for Arbeiderpartiets lokallag på Frøya og reagerte på det han mente var fabrikkerte og manipulerende tall for andelen dømt oppdrettslaks øverst i Altaelva. Reppe forlangte i en epost til Ninas administrerende direktør at forskningssjef Kjetil Hinda måtte omplusseres, og at forskerne som deltok i forskningen i Alta, måtte fjernes fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning (VRL).

Året etter skrev Reppe på Villaksens Venners Facebook-side at «mens Forseth og Nina tar seg betalt for å hevde at moderne kraftproduksjon kan være det positive for villaksen, går EU helt

andre veier. (...) Hvorfor settes det ikke av like mye krefter for å stanse Forseth og NINA som det settes av for å stanse oppdrettsnæringen?»

Reppe har siden kommet med en rekke påstander om manipulering av forskningsresultater og bevisst feilkalkulering av innslaget av rømt laks i elvene samt påstander om at representanter fra Miljødirektoratet og NINA fisker laks og jakter gratis – betalt av kraftindustrien. Reppe mener også Torbjørn Forseth lønnes av kraftindustrien.

«Ovakelet i Delphi er småttier til sammenligning med Forseth og VRL. Hadde jeg vært havforsker og sittet i VRL, hadde jeg skammet meg til døds», skrev Reppe på Facebook i 2014.

Sammen mot angrepene

DN skrev i februar at NSL har sendt bekymringsmelding til Fiskeideipartementet om villaksforskningen Havforskningsinstituttet (HI) har utført i Gudfalselva. Det var trolig dråpen som fikk begeret til å flyte over og som har sørget for at HIdirektør Sissel Rognie og Nina-direktør Norunn S. Myklebust tar et oppgjør med deler av oppdrettsnæringen i et innlegg i DN i dag (se side 35).

«Det er grenser for hva forskere hos oss skal tåle, og den tålegrensen er for lenge passert. Dette har nå pågått i over fire år, sier Myklebust.

«Dette er blitt en stor belastning. Det går ut over motivasjon, privatliv og min integritet som forsker stadig å bli utsatt for sjikane, usannheter og personangrep. Jeg gikk til slutt til mine overordnede og ga beskjed om at jeg ikke orker dette lenger. Jeg blir oppriktig både

frustrert og lei meg når det stadig kommer urettmessige beskyldninger om korrupsjon og juks fra sentrale aktører i oppdrettsnæringen. Dette må ta slutt. Derfor har vi sendt materialet vi har samlet, til juridisk vurdering for å se om dette er noe vi bør forfølge rettslig, sier villaksforsker Forseth.

«Grunn til bekymring»

Fagsjef Reppe i NSL sendte DN følgende epost tirsdag ettermiddag: «NSL har ingen kommentarer til dette, annet enn at vi har sendt en bekymringsmelding til departementet via vår advokat der vi stiller spørsmål basert på dokumenterte problemstillinger. Vi forholder oss dermed til den prosessen som departementet nå har iverksatt. Om det er slik at Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Havforskningsinstituttet (HI) ikke liker at det blir stilt spørsmål rundt resultatene av forskning betalt av det offentlige, så er det grunn til bekymring. De må også forsøke å forstå at dagens sosiale medieverden er utfordrende, uansett hva en holder på med. Dette er likt for alle forskningsinstitusjoner som definerer fakta, og dermed det viktigste beslutningsgrunnlaget politikerne har. Vi vil avslutningsvis oppfordre både HI og NINA til å delta i en slik åpenhetsdebatt på prinsipielt grunnlag, i stedet for å true med søksmål mot dem som stiller spørsmål ved deres virksomhet, enten det skjer på sosiale medier eller i form av bekymringsmeldinger til et departement.»

harald.berglihn@dn.no

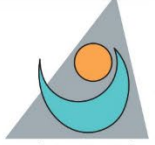
Risiko uten god beredskap

- Forskerne blir defensive – samfunnet kan gå glipp av viktig kunnskap
- De beste forskerne finner seg noe roligere å forske på
- Påvirker unge forskere til ikke å velge denne karriereveien

www.nina.no

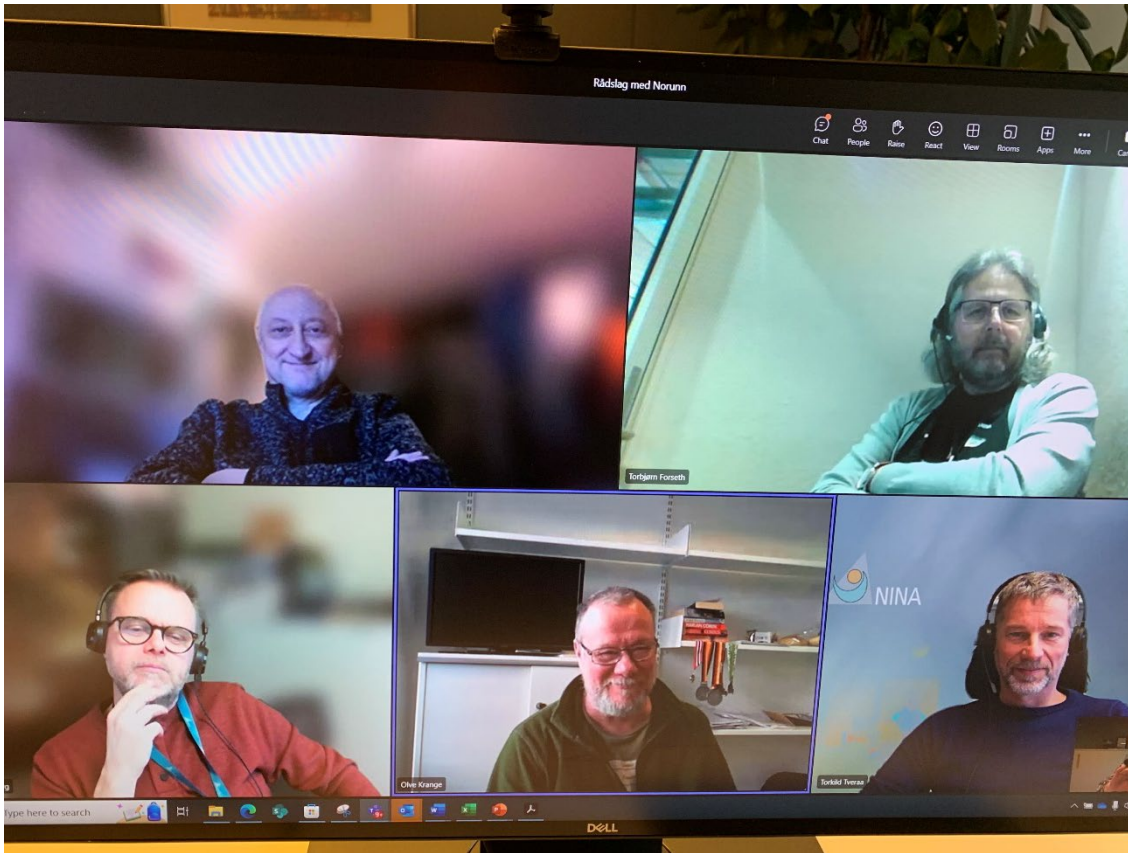
NINA

 NINA
Norsk institutt for naturforskning

Ikke innta offerrollen – etabler beredskap og sørg for faglig og sosial trygghet

Faglig og sosial trygghet – erfaringer:

- Storm er «gøy» - viser at det vi forsker på er viktig
- Storm er skjerpende
 - øker den faglige kvaliteten
 - viktig med åpenhet om usikkerhet og begrensninger
- Storm er krevende for de med mindre erfaring
 - ekstra viktig med gode kolleger og ledelse

Eksempel på beredskapsarbeid fra 2023

Konfliktfylte fagområder i media

Rutine for håndtering og ivaretagelse av ansatte

NINA skal være synlig og nyskapende i sin kunnskapsformidling. Vi stimulerer og legger til rette for formidling og deltakelse i samtundsdebatten med utgangspunkt i vårt faglige arbeid.

På flere av NINAs forskningsområder er det et interessekonfliktfylt område. Det kan være områder hvor det er målkonflikter i politikk eller forvaltning, forskningsresultater som påvirker lønnsomheten i ulike bransjer eller resultater som griper direkte inn i hverdagen til folk og lokalsamfunn.

I konfliktfylte fagområder kan det av og til bli stilt spørsmål ved forskernes rolle, NINAs rolle og/eller legitimiteten til forskningen. Det kan også oppstå situasjoner med hets og enklethet for forskere eller forskergrupper i sosiale medier eller annen måte. I en slik situasjon har NINA som ansvar å støtte og ivareta enkeltforskere.

Tre forhold er spesielt viktige for at forskere skal kunne håndtere slike situasjoner med interessekonflikter:

1. Forskningen er gjennomført på en god måte, med gode resultater og metoder, med gode kilder.
2. Forskerne kjenner konsekvensene av forskningen og står klar til å forklare dem.
3. At forskerne har gode råd og veiledning.

NINA

ta

Slik arbeider vi:

- Medarbeider i kommunikasjonsplanlegging
- Ved behov for

Vær bevisst når du opptrer i media

NINA skal være synlig og nyskapende i sin kunnskapsformidling

- Vi er gode formidlere av helhetlig og tverrfaglig kunnskap om natur og samfunn
- Vi er aktive og synlige i samtundsdebatten på NINAs områder
- Vi tar i bruk nyskapende verktøy og kommunikasjonsformer

Vær bevisst på:

- At du nøye vurderer forholdet mellom rollen din som forsker og samfunnsengasjert innbygger
- At du er ærlig med hensyn til vitenskap og fakta
- At du respekterer andres resultater, roller og meninger
- At populær formidling og skriftlige meningsytninger er lest og kommentert av erfarne kolleger eller ledelsen
- Egen rolle hvis du gir kommentarer eller anbefalinger knyttet til politiske prosesser eller verdibaserte spørsmål
- At du hele tiden representerer NINA

Sjekk innholdet i kontraktene:

- Rettigheter til produktet og resultatene, samt hvordan dette skal offentliggjøres, skal være nedfelt i kontrakten
- Avklar forventninger med oppdragsgiver ved oppstart av prosjektet, det er avgjørende for god og koordinert eksterne kommunikasjon
- Informer media om hvem som er oppdragsgiver
- Oppdragsgiver skal alltid informeres om kontakt med media

Gode råd:

- Presentasjon av fakta er ok
- Presentasjon av analyser og vurderinger er ok
- Skriv enkelt og lettfattelig
- Om media ringer, be om tid, og svar når du er klar
- Be alltid om å få lese det du blir sitert på
- Vær tilgjengelig for oppfølging
- Dersom du er i tvil: søk råd hos egen leder eller NINA kommunikasjon!

Informér alltid egen leder eller NINA kommunikasjon om planlagte kronikker og opptredener i media.

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

• [Konfliktfylte fagområder i media.pdf](#)

• [VærBevisstNorsk.pdf](#)

